

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АТЕСТАЦІЯ (ОСНОВНА ІНОЗЕМНА МОВА ТА МЕТОДИКА
ЇЇ НАВЧАННЯ)**

Освітньо-професійна програма

«Німецька мова і література»

перший (бакалаврський) рівень освіти

Галузь знань

01

Освіта / Педагогіка

Спеціальність

014 Середня освіта

(за предметними спеціальностями)

Спеціалізація

014.02 «Середня освіта (мова та література (німецька))»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основна іноземна мова (атестація)
Викладач (-і)	кандидат філологічних наук, доцент Остапович Олег Ярославович, Завідувач кафедри німецької філології
Контактний телефон викладача	050 513 96 01
E-mail викладача	oleg.ostapovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Самостійна робота
Обсяг дисципліни	1,5 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Відповідно до Планів-графіків контролю самостійної роботи викладачами кафедр, навчальні дисципліни яких включені до Програмових вимог атестації
2. Анотація до курсу	
Атестація здобувачів вищої освіти – випускників за освітнім рівнем бакалавра здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання за відповідним освітнім рівнем з метою встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за конкретною спеціальністю. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня загально-професійних і спеціалізовано-професійних компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем національної рамки кваліфікацій і Освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за спеціальністю. Для проведення атестації випускників створюються Екзаменаційна комісія, строк повноважень якої становить один календарний рік. Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю Екзаменаційної комісії здійснює ректор університету. Студенти стаціонарної та заочної форм навчання складають комплексний державний екзамен (два питання з німецької мови, одне теоретичне і одне практичне питання з методики її навчання - питання з теоретичних дисциплін німецькою мовою, читання, переклад, змістова інтерпретація та морфосинтаксичний аналіз літературного уривку, та питання з методики навчання німецької мови). Питання з теорії мови 1. Bereicherung des deutschen Wortschatzes durch den Bedeutungswandel. 2. Das deutsche Konsonantensystem. Prinzipien der Klassifikation der deutschen Konsonanten. 3. Das deutsche Vokalsystem. Prinzipien der Klassifikation der deutschen Vokale. 4. Das Wernerische Gesetz. 5. Das Wort „deutsch“ 6. Das Wort als Grundeinheit des Wortbestandes. 7. Der althochdeutsche Sprachraum und seine Mundarten. 8. Der Laut und das Phonem. Theorie des Phonems. 9. Die alten Germanen und das Werden der deutschen Nationalität. 10. Die arten der Synonyme und Antonyme in deutschen Sprache. 11. Die Bedeutung des Wortes. Die Typen der lexikalischen Bedeutung, ihre Elemente.	

12. Die deutschen Konsonanten im Vergleich zu den ukrainischen.
13. Die deutschen Konsonanten nach der Artikulationsart und nach der Artikulationsstelle/ bzw. nach dem artikulierenden Organ.
14. Die deutschen Vokale im Vergleich zu den ukrainischen.
15. Die erste Lautverschiebung.
16. Die Herausbildung der gemeindeutschen nationalen Literatursprache.
17. Die Sprachdenkmäler des Althochdeutschen.
18. Die zweite Lautverschiebung.
19. Fach- und Berufslexik.
20. Morphologische Klassifikation der Komposita.
21. Realienwörter. Definition. Klassifikation. Übersetzung.
22. Sonderwortschätze sozialer Gruppen.
23. Strukturell-genetische Klassifikation der Komposita.
24. Strukturell-semantische Klassifikation der deutschen Phraseologismen von I.I. Cernyschewa.
25. Strukturell-semantische Klassifikation der Komposita.

Питання з методики навчання німецької мови

1. Anforderungen an Hörtexte. Anfangsstufe. Mittelstufe. Oberstufe.
2. Arbeit an grammatischen Kenntnissen (Ziel, Aufgaben, Grammatikübungen).
3. Arbeit an lexikalischen Kenntnissen (Ziel,
4. Audiolinguale und audiovisuelle Methoden.
5. Begriffe "Methode", "Unterrichtsmethode", "Verfahren".
6. Berichten und Beschreiben.
7. Didaktisch-methodische Stufen des Sprechens.
8. Entwicklung des dialogischen Sprechens. Wesensmerkmale.
9. Entwicklung des Schreibens. Formen des Schreibens.
10. Fremdsprachen-didaktische Prinzipien.
11. Funktion und Rolle des Lesens. Realisierungsformen des Lesens.
12. Funktion und Rolle des Sprechens. Wesensmerkmale.
13. Funktion und Wesen des Hörverstehens. Definition des Begriffs "Hörverstehen".
14. Grammatik-Übersetzungsmethode und direkte Methode.
15. Kommunikative Methode.
16. Methodik als Theorie des FU. Gegenstand der Methodik.
17. Nachgestaltung und Variierung eines Dialogtextes.
18. Planung im DU. Formen der Planung. Planung einer Unterrichtsstunde.
19. Prozeßgestaltung bei der Entwicklung des Hörens. Phasen-Typologie.
20. Semantisierungs-verfahren (sprachliche und nichtsprachliche).
21. Übungen in elementaren Formen der Gesprächsführung.
22. Übungen zur Entwicklung des Hörens.
23. Übungen zur Entwicklung des Lesens.
24. Vermittlung grammatischer Erscheinungen nach dem induktiven und deduktiven Verfahren.
25. Wortschatzübungen.

3. Мета та цілі курсу

Функціями та завданнями проведення Атестації є:

- комплексна перевірка й оцінка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників з **метою** встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня вимогам стандартів вищої освіти, освітньо-професійних програм, навчальним планам і програмам підготовки;
- прийняття рішення про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачу диплома (звичайного зразка чи з відзнакою);
- розробка пропозицій щодо поліпшення якості підготовки фахівців з відповідної спеціальності (напрямку підготовки);
- вирішення питань про надання рекомендацій випускникам щодо впровадження та публікації результатів наукових досліджень.

4. Результати навчання (компетентності)

4.1. Загальні компетентності:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність спілкуватися німецькою мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

4.2. Фахові компетентності:

- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання традиційних і новітніх теорій, напрямків, методів і технологій в галузях педагогіки, психології та методики навчання німецької мови.
- Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу та специфіки діяльності вчителя німецької мови у закладах ЗСО.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності на засадах методологічного та правового підґрунтя; аналізувати, систематизувати, інтерпретувати та презентувати його результати.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

- Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- Здатність планувати, організовувати та проводити уроки та навчальні курси з основної і другої іноземної мови та німецької літератури, а також оцінювати навчальні досягнення учнів.
- Здатність керувати власним професійним розвитком у сфері вивчення та навчання іноземних мов.

4.3 Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями німецькою мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення типових задач і проблем професійної діяльності.
- Розуміти основні проблеми освіти та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Аналізувати й інтерпретувати твори німецької художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної освітньої спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Планувати, організовувати та здійснювати освітній процес з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету.
- Володіти методикою проведення навчальних занять у ЗЗСО; використовувати різноманітні ефективні форми, прийоми й методи навчання; аналізувати результати засвоєння учнями навчального матеріалу з предмету; оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти реального освітнього процесу та використовувати їх для планування, організації та реалізації прикладного мікродослідження з німецької мови та методики її навчання; презентувати його результати.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
самостійна робота	45

Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
VIII	014 Середня освіта	4		нормативний, практична підготовка	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання год	Вага оцінки	Термін виконання
Ознайомлення з Програмою комплексного державного екзамену, яка оприлюднюється на інформаційних стендах та на сайті кафедр, факультету	Само- стійна робота	Див. п. 8	0,5		Не пізніше ніж за півроку до початку атестації.
Самостійне опрацювання питань з німецької мови та методики викладання, включених у Програму комплексного державного екзамену	Само- стійна робота		44		Протягом навч. року
Ознайомлення з Графіком роботи ЕК та розподілом студентів за екзаменаційними групами (за розпорядженням декана факультету)	Самості йна робота		0,5		Не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК.
Оглядові лекції з навчальних дисциплін, включених до Програми комплексного державного екзамену	Лекції		Окремо за Навчаль ним планом		Травень 2020
Консультації перед екзаменом	Консуль тації		Червень 2020		
Складання екзамену під час роботи Екзаменаційної комісії	Усний екзамен				Червень 2020

6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	100-бальна		
	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
	90 – 100	A	відмінно
	80 – 89	B	добре
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	
	50 – 59	E	задовільно
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
<i>Загальні критерії оцінювання:</i> “<i>відмінно</i>” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; “<i>добре</i>” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності; “<i>задовільно</i>” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки; “<i>незадовільно</i>” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами. Виконання всіх екзаменаційних завдань з комплексного державного екзамену є обов'язковим. Незадовільна оцінка з одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за державний екзамен в цілому. Оцінки державного екзамену і захисту випускної кваліфікаційної роботи виставляє кожен член комісії. Підсумкова оцінка комплексного державного екзамену визначається як середня з позитивних оцінок за кожен вид			

	екзаменаційних завдань (якщо інше не визначене програмою державного екзамену). Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні екзаменів, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випусникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови Екзаменаційної комісії є вирішальним. Якщо відповідь студента на державному екзамені або захист випускної кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і в протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів). У випадку, якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання екзаменів, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання.
Вимоги до письмової роботи	
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання навчального плану підготовки бакалавра в повному обсязі (відсутність заборгованостей зі складання всіх підсумкових форм контролю за чотири роки навчання)

7. Політика курсу

Структура кожного державного екзамену, а також послідовність і терміни проведення екзамену у разі поділу його на письмову, тестову та усну частини, порядок і форма перевірки знань студентів під час атестації встановлюються випусковою (випусковими) кафедрою і затверджуються вченою радою факультету.

Засідання Екзаменаційної комісії є відкритими і проводяться за участю більше ніж половини її складу та обов'язкової присутності голови Екзаменаційної комісії. Тривалість засідання не повинна перевищувати шести академічних годин на день. Тривалість усного державного екзамену одного студента, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин. При проведенні письмового державного екзамену за тестовим комплексним контрольним завданням на екзаменаційну групу виділяється не більше чотирьох годин.

Повторне складання (перескладання) державного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється. Якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання екзамену під час роботи Екзаменаційної комісії.

Усіх форм навчальної співпраці стосуються вимоги Положення про запобігання плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Кодексу честі ПНУ, яким визначаються норми поведінки студентів і працівників університету.

8. Рекомендована література

1. Пелашенко І.І. Теоретична граматики сучасної німецької мови. Посібник для семінарських занять / І.І. Пелашенко – Донецьк: ДонНУ, 2003. – 83с.
2. Wenhrynnowytsch A.A. Testaufgaben in der theoretischen Grammatik der deutschen Sprache / A.A. Wenhrynnowytsch – Івано-Франківськ: КГМ, 2009. – 36с.

3. Theoretische Grammatik : навч. посіб. для студентів 4 курсу ф-ту «Референт-перекладач» з дисципліни «Теоретична грамати́ка» (нім. мова) / Нар. укр. акад., [каф. герм. та роман. філол. ; упоряд. Ж. Є. Потапова]. – Харків : Вид-во НУА, 2017. – 68 с.
4. Абрамов Б. А. Теоретическая грамматика немецкого языка. Сопоставительная типология немецкого и русского языков / Б. А. Абрамов – М.: Владос, 2001. – 288 с.
5. Адмони В. Г. Грамматический строй как система построения и общая теория грамматики / В.Г. Адмони – Л.: Наука, 1988. – 236 с.
6. Admoni W.G. Der deutsche Sprachbau / W.G. Admoni – М.: Просвещение, 1986. – 336 с.
7. Eisenberg P. Grundriss der deutschen Grammatik / P. Eisenberg – Stuttgart, Weimar: Metzler, 1994. – 581 S.
8. Erben J. Abriss der deutschen Grammatik / J. Erben – Berlin: Akademie Verlag, 1961. – 226 S.
9. Hinka B. I. Lexikologie der deutschen Sprache (Vorlesungen und Seminare) / B. I. Hinka – Ternopil: TNPU, 2008. – 220 S.
10. Moskalskaja O. I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache / O.I. Moskalskaja – М.: Высш. школа, 1983. – 366 S.
11. Oguy O. D. Lexikologie der deutschen Sprache / O. D. Oguy – Winnyts’a: Nowa Knyha, 2003. – 416 S.
12. Богданова В. В. Семантико-синтаксическая организация предложения / В.В. Богданова – Л.: ЛГУ, 1977. – 204 с.
13. Гулыга Е.В., Шендельс Е. И. Грамматико-лексические поля / Е.В. Гулыга, Е.И. Шендельс – М.: Просвещение, 1967. – 180 с.
14. Козловский В.В. Предложения с конъюнктивом (структура, семантика, прагматика) / В.В. Козловський – Черновцы: Рута, 1997. – 281 с.
15. Приходько А. М. Складносурядне речення в сучасній німецькій мові / А.М. Приходько – Запоріжжя: ЗДУ, 2002. – 292 с.
16. Степанова М. Д., Хельбиг Г. Части речи и проблемы валентности в современном немецком языке / М. Д. Степанова, Г. Хельбиг – М.: Высш. шк., 1978. – 259 с.
17. Шендельс Е. И. Многозначность и синонимия в грамматике / Е. И. Шендельс – М.:Высш. шк., 1970. – 193 с.
18. Brinkmann H. Die deutsche Sprache. Gestalt und Leistung / H. Brinkmann – Düsseldorf: Residenz Verlag, 1962. – 286 S.
19. Engel U. Deutsche Grammatik / U. Engel – Heidelberg: Julius Groos, 1988. – 883S.
20. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Horen und Sprechen» (для студ. IV курсу нім. відділення). Івано-Франківськ: Гостинець, 2005. – 40с.
21. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Sprachlernspiele fur den Deutschunterricht» (для студ. IV курсу нім. відділення). Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. – 40с.
22. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник / Кол.авт.під кер.проф. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 2002.- 328с.
23. Настольная книга преподавателя иностр.языков/Маслыко Е.А., Бабинская П.К.,

- Будько А.Ф., - Минск: ВШ, 1992.- 445с.
24. Іноземні мови // Науково-методичний журнал. – К.: Київський державний лінгвістичний університет: в-во «Ленвіт» (щорічні видання).
25. Stoch, Günter. Deutsch als FS.-Eine Didaktik.-München: Fink Verlag, 1999.-326s.
26. Übungstypologie zum kommunikativen Deutschunterricht / hrsg. von Dr. G. Neuer.- Berlin: Langenscheidt, 1995.- 223 S.
27. Проект на занятті з німецької мови // Deutsch, 2010. - №45(245). –с.3 – 9.
28. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://pnu.edu.ua/>
29. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 29 грудня 2015 року (зі змінами від 29 листопада 2017 року. URL:/ <http://pnu.edu.ua/>
30. Наказ Міністерства освіти і науки України. 12.01.2017. №40. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17.8>.
31. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки. URL : http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf
32. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL:/ <http://pnu.edu.ua/>
33. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556>
34. Про освіту.: Закон України від 05.09.2017 №2145. VIII URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Викладач Остапович Олег Ярославович